



TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
TİCARET BAKANLIĞI

**Bişkek Ticaret Müşavirliği**

**04.06.2026**

# İçindekiler

- **1. Genel Bilgiler**
- **2. Temel Ekonomik Göstergeler**
- **3. Yatırımlar**
- **4. Dış Ticaret**
- **5. İhracat Potansiyelimize İlişkin SWOT Analizi**
- **6. Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar**

# 1. Genel Bilgiler



31 AĞUSTOS 1991



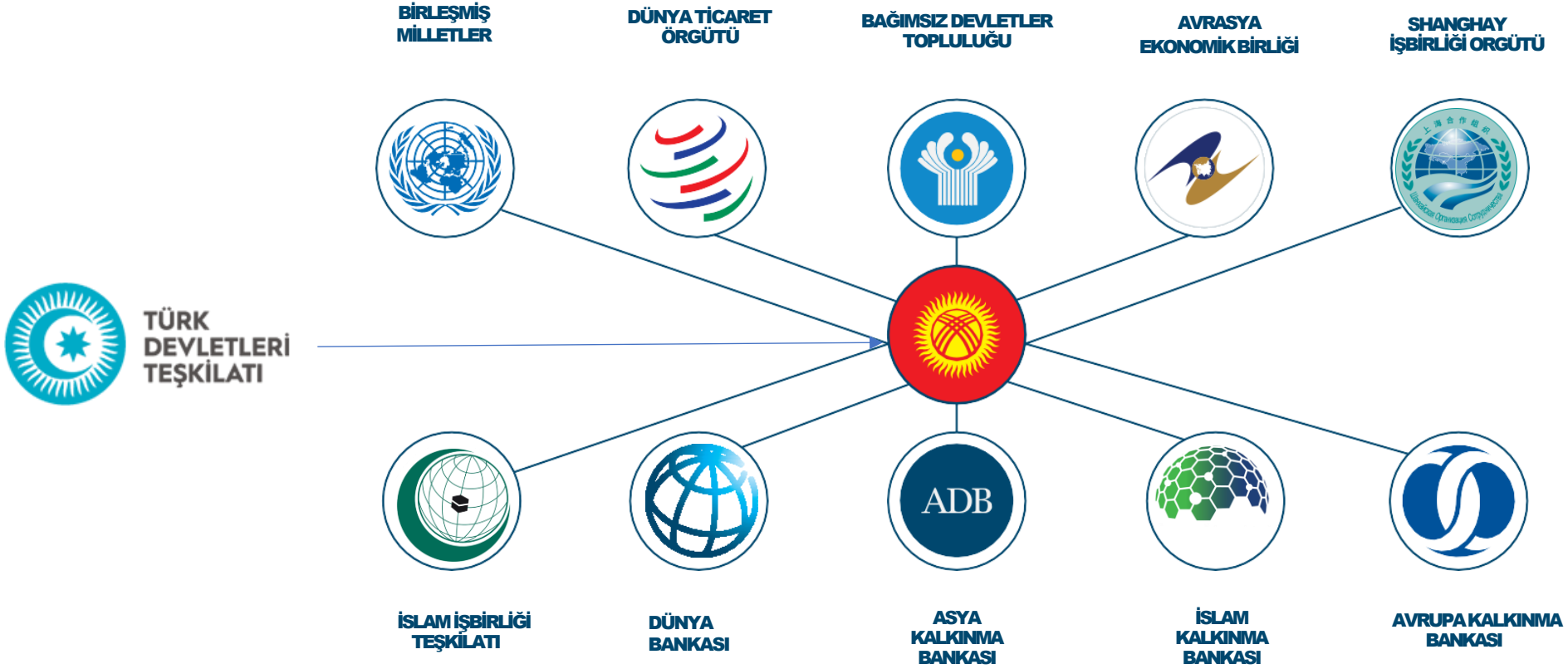
7,4 MİLYON KİŞİ (25 yaş)



KIRGIZCA VE RUSÇA



SOM



32 ÜLKE İLE İKİLİ YATIRIMLARIN TEŞVİKİ VE KORUMA ANLAŞMALARI

AEB 180 MİLYONLUK NUFÜS

AVRUPA BİRLİĞİ GSP + SİSTEMİ (6200 ÜRÜN)

37 ÜLKE İLE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMALARI

## **2. Temel Ekonomik Göstergeler**

# TEMEL EKONOMİK GÖRÜNÜM

## MAKRO EKONOMİK VERİLER

	2023	2024	2025
<b>GSYİH (Nominal)</b>	13,9 Milyar \$	17,5 Milyar \$	22,6 Milyar \$
<b>GSYİH BÜYÜME (Reel)</b>	% 6,2	% 9	% 11,1
<b>KİŞİ BAŞINA GSYİH (Nominal)</b>	1.956 \$	2.414 \$	3.056 \$
<b>ORTALAMA MAAŞ</b>	378 \$	429 \$	508,5 \$
<b>ENFLASYON ORANI</b>	% 10,8	% 6,3	% 8,2
<b>İŞSİZLİK ORANI</b>	% 4,9	% 4,1	% 3,7

# TEMEL EKONOMİK GÖRÜNÜM

## ÖNEMLİ SEKTÖRLER



Altın, kömür  
ve linyit  
gümüş,  
demir, bakır,  
uranyum,  
antimon, civa



Tekstil,  
işlenmiş gıda,  
çimento vb.,  
metalürji, cam,  
altın ve  
kıymetli  
metaller,  
mobilya



Pamuk,  
patates,  
fasulye,  
pirinç, sebze,  
meyve, küçük  
ve büyükbaş  
hayvan, yün,  
et ve ürünleri,  
süt ve  
ürünleri



Hidro enerji,  
güneş enerji,  
rüzgar enerji,



Toptan ve  
perakende  
ticaret,  
bankacılık,  
nakliye,  
tamirat v.b.  
Programcılık  
ve diğer  
hizmetler.



Dağ, göl,  
etno, av,  
kayak vb.



İnşaat

## 3. Yatırımlar

# TÜRK YATIRIMLARI

**1995-2025** Türk doğrudan yatırımlarının tutarı **1,53 milyar \$**  
**2025 yılında 138,8 milyon \$ (2.kaynak ülke)**

Türk iş adamlarının yatırımlarının 2 milyar dolara yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Türk sermayeli yaklaşık **2.000 şirket kayıtlı - yaklaşık 350 tanesi aktif**

İçecek, madencilik, enerji, bankacılık, pet preform, gıda ürünleri, temizlik maddeleri, tekstil, AVM işletmeciliği, otelcilik, matbaa, turizm acenteliği, inşaat, restoran işletmeciliği...

**Türk Kurumları:** Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, TİKA, Anadolu Lisesi, Anadolu Kız Meslek Lisesi, İlköğretim Okulu ve Dil Öğretim merkezi, Maarif Vakfı Koleji, THY, Dostluk Hastanesi, Cami v.b.

## 4. Dış Ticaret

# DIŞ TİCARET

<b>Dış ticaret hacmi:</b>	<b>15,8 Milyar \$</b>	<b>- %10</b>
<b>Toplam ithalat:</b>	<b>12,9 Milyar \$</b>	<b>+ %3,9</b>
<b>Toplam ihracat:</b>	<b>2,8 Milyar \$</b>	<b>- %44,5</b>
<b>Dış ticaret ağığı:</b>	<b>10,1 Milyar \$</b>	<b>+ % 37</b>

# DIŞ TİCARET

## 2025 yılında en fazla İTHALAT:

- ÇHC (%37,2)
- Rusya (%24,6)
- Kazakistan (% 10,9)
- Özbekistan (%4,6)
- Güney Kore (%3,9)
- **Türkiye (%2,9)-6.sıra**

## 2025 yılında en fazla İHRACAT :

- Rusya (%22,9'luk pay)
- Kazakistan (% 15,9)
- İsviçre (% 15,4)
- Özbekistan (% 14,2)
- Birleşik Krallık (%8,2)
- **Türkiye (%2,7) - 8.sıra**

# DÜNYADAN İTHALAT

İlk 10 Ürün (Bin \$)			
GTP 4'lü	Tarife Pozisyonu Adı (Türkçe)	2024	2025
2710	Petrol ürünleri	1.079.099	1.258.830
8703	Binek otomobiller	1.743.514	1.078.601
7214	Sıcak haddelenmiş alaşımsız çelik çubuklar	230.371	431.028
8517	İletişim ekipmanları ve parçalar	250.190	301.843
8704	Kamyonlar	149.550	299.040
8422	Bulaşık makineleri, dolum ekipmanları	1.260.753	247.855
3004	Perakende satış için paketlenmiş ilaçlar	223.273	245.007
8452	Dikiş makineleri	260.285	229.128
8429	Yol ve inşaat ekipmanları	101.616	202.893
8474	Toprak ayıklama ve kırma ekipmanları	165.110	200.219
	<b>Liste Toplamı</b>	<b>5.463.761</b>	<b>4.494.444</b>
	<b>Ülke Genel Toplamı</b>	<b>12.489.267</b>	<b>12.972.893</b>

# DÜNYAYA İHRACAT

İlk 10 Ürün (Bin \$)			
GTP 4'lü	Tarife Pozisyonu Adı (Türkçe)	2024	2025
7108	Altın	2.506.124	682.865
2616	Kıymetli metallerin cevherleri ve konsantreleri	211.585	413.638
8411	Turbojet ve turboprop motorlar, gaz	14.710	116.667
8517	İletişim ekipmanları ve parçaları	92.658	98.875
0713	Kuru baklagiller	79.552	76.723
3923	Plastik kaplar	46.939	71.141
8708	Otomobil ve traktörler için yedek parçalar ve aksesuarlar	60.950	63.090
2701	Sert kömür	52.777	56.250
9031	Kontrol veya ölçüm cihazları, projektörler	40.443	40.312
2702	Linyit (kahverengi kömür)	33.745	39.592
	<b>Liste Toplamı</b>	<b>3.139.483</b>	<b>1.659.153</b>
	<b>Genel Liste Toplamı</b>	<b>5.141.743</b>	<b>2.852.128</b>

# İKİLİ TİCARET

	Türkiye'nin İhracatı	Değişim %	Türkiye'nin İthalatı	Değişim %	Hacim	Denge
2023	1.200.851	%28,4	273.948	%129,1	1.474.799	926.903
2024	1.378.379	%14,8	167.685	-%38,8	1.546.064	1.210.694
2025	1.341.101	-%2,7	304.292	%81,5	1.645.393	1.036.809

# TÜRKİYE'NİN İHRACATI

İlk 10 Ürün (Bin \$)			
GTP 4'lü	Tarife Pozisyonu Adı (Türkçe)	2024	2025
7113	Mücevherci Eşyası Ve Aksamı (Kıymetli Metallerden Veya Kıymetli Metallerle Kaplama Metallerden)	472.429	427.122
8708	87.01 İla 87.05 Pozisyonlarında Yer Alan Motorlu Kara Taşıtlarının Aksam Ve Parçaları	26.396	30.584
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar Ve Petrol Veya Bitümenli Yağ Oranı >=%	19.956	27.498
6109	Tişörtler, Fanilalar, Atletler, Kaşkorseler Ve Diğer İç Giyim Eşyası (Örme Veya Kroşe)	29.878	22.587
8536	Elektrik Devrelerinin Anahtarlanması/Korunması Veya Elektrik Devresine/Devresinden Bağlantı Yapmaya Mahsus Cihazlar	16.410	20.938
5702	Dokunmuş Halılar Ve Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Tuftu Veya Floke Edilmemiş)	20.675	20.495
6104	Kadın Ve Kız Çocuk İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Elbise, Etek, Pantolon, Tulum Ve Şortlar	12.186	20.302
2843	Kolloidal Haldeki Kıymetli Metaller, Kıymetli Metallerin İnorganik Veya Organik Bileşikleri	16.614	20.230
6110	Kazaklar, Süveterler, Hırkalar, Yelekler Ve Benzeri Eşya (Örme Veya Kroşe)	18.733	18.760
6103	Erkekler Ve Erkek Çocuklar İçin Takım Elbise, Takım, Ceket, Blazer, Pantolon, Vb. (Yüzme Kıyafeti Hariç)	9.980	18.499
	<b>Liste Toplamı</b>	<b>643.257</b>	<b>627.015</b>
	<b>Genel Liste Toplamı</b>	<b>1.378.379</b>	<b>1.341.101</b>

# TÜRKİYE'NİN İTHALATI

İlk 10 Ürün (Bin \$)			
GTP 4'lü	Tarife Pozisyonu Adı (Türkçe)	2024	2025
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar Ve Petrol Veya Bitümenli Yağ Oranı >=%	78.032	264.922
7108	Altın	2.303	9.420
0713	Kuru Baklagiller (Kabuksuz)	7.773	4.885
0802	Diğer Sert Kabuklu Meyveler (Taze Veya Kurutulmuş)	7.863	2.736
5201	Pamuk; Karde Edilmemiş Veya Penyelenmemiş	7.271	1.879
0711	Geçici Olarak Konserve Edilmiş Fakat Bu Halleriyle Yenilmeye Elverişli Olmayan Sebzeler	2.729	1.606
8110	Antimon Ve Antimondan Mamuller (Döküntü Ve Hurdalar Dahil)	143	1.601
7403	Rafine Edilmiş Bakır Ve Bakır Alaşımları (Ham)	2.171	1.506
0511	Başka Yerde Belirtilmeyen Hayvansal Ürünler Ve Yenmeyen Cansız Hayvanlar	944	1.445
9306	Bombalar, El Bombaları, Torpidolar, Mayınlar, Gülümlü Mermiler Vb. Harp Mühimmatı, Fişekler, Mermiler	3.031	1.122
	<b>Liste Toplamı</b>	<b>112.260</b>	<b>291.122</b>
	<b>Genel Liste Toplamı</b>	<b>167.685</b>	<b>304.292</b>

# TİCARİ FIRSAT ALANLARI



## **5. İhracat Potansiyelimize İlişkin SWOT Analizi**

# İHRACAT POTANSİYELİMİZE İLİŞKİN SWOT ANALİZİ

## GÜÇLÜ YÖNLER

Tarihi ve kültürel yakınlık  
Pazarın tanınması  
Sanayimizin gücü ve çeşitliliği  
ÇHC ve Avrupa ürünlerine göre kalite-fiyat dengesi  
ÇHC, Rusya ve Kazakistan pazarlarına yakınlığı (AEB üyeliği)  
Vizesiz rejim (90 gün)  
Yatırımların Karşılıklı Korunması ve Çifte Verg. Ön. Anlş.

## TEHDİTLER

Rakip ülkelerle coğrafi – kültürel yakınlık  
ÇHC'nin COVID sonrası yeniden açılımı  
Navlun maliyetlerindeki dönemsel artışlar  
AEB ülkelerinin pazara ilgisinde artış

## ZAYIF YÖNLER

AEB gümrük vergileri karşısında dezavantajlar  
Üçüncü ülkelerle tercihli ticaret rejimleri  
Görece yüksek navlun maliyetleri  
Pazar küçüklüğü  
Kamu finansmanı zayıflığı  
AEB teknik düzenlemelerine uyum  
Karmaşık, değişken ve uzun bürokratik süreçler  
İnşaat sektörü özelinde deneyimlerin tanınmaması

## FIRSATLAR

İthalata bağımlılık-Ticaret ve yatırım ihtiyacı  
Uluslararası Finansman Kuruluşlarının ülkeye ilgisi-Projeler  
Altyapı yenileme ihtiyacı  
Enerji – Altyapı- Turizm yatırımları  
Tekstil sektöründe canlanma  
Franchising  
Orta Koridor ulaşım ağlarının güçlendirilmesi

## **6. Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar**

# PAZARA GİRİŞ: DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- **İLETİŞİM:** Rusça/Kırgızca
- İş Yapmadan Önce İlgili Mevzuatın İncelenmesi/Destek Alınması
- AEB Teknik Standartları Ve Sertifikalandırma
- Sözleşme – Ödeme Koşulları
- Tecrübeli- Kurumsal Yerel Ortak İle İşbirliği Faydalı
- Kamu Finansmanı – Uls. Finansman Kuruluşları
- Etkin Tanıtım Ve Özellikle Sosyal Medya Araçlarının Kullanılması
- İhalelerin Takibi (<https://zakupki.okmot.kg/> - <http://procurement.kg> - <https://tenders.kg> )
- Müşavirliğimizle İrtibat

**Teşekkürler.**